Ἡ Ἑλλὰς εἶναι δημοκρατική

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΟΣ Β. ΚΟΚΚΑΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Γ. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ — ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΣ Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ, ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1955
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'. (ΚΑΤΟΧΗΣ) ΦΥΛ. 1—44. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. ΑΡ. ΦΥΛ. 3381, ΤΙΜΗ ΔΡ. 1.50 (1.500)

Ο κ. ΜΕΝΤΕΡΕΣ

Ἀναίσχυντος καὶ κυνικὸς ὁ πρωθυπουργὸς τῶν τουρανικῶν ὀρδῶν τῆς 6ης Σεπτεμβρίου ἐνεφανίσθη προχθὲς ἐνώπιον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεώς των καὶ ὡμίλησε διὰ τὸ «ἐπεισόδιον»— διὰ τὴν ὠργανωμένην, δηλαδή, ἐν μιᾷ νυκτὶ καταστροφὴν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν περιουσιῶν τῆς Τουρκίας, διὰ τὸν ἐμπρησμὸν καὶ τὴν λεηλασίαν ὅλων τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, διὰ τὴν διαρπαγὴν παντὸς ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ μεταφερθῇ, διὰ τοὺς βιασμοὺς γυναικῶν, διὰ τοὺς φόνους καὶ τοὺς τραυματισμοὺς κληρικῶν, διὰ τοὺς προπηλακισμοὺς γερόντων, διὰ τοὺς ἐξευτελισμοὺς Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, διὰ τὰς ἀνασκαφὰς τάφων καὶ κρυπτῶν καὶ διὰ τοὺς διασυρμοὺς πτωμάτων καὶ ὀστῶν...

Ἕνα «ἐπεισόδιον» ἦσαν ὅλα αὐτὰ— τὰ ἐπαίσχυντα καὶ κτηνώδη καὶ ἀνατριχιαστικὰ— κατὰ τὸν Τοῦρκον πρωθυπουργόν. Ἕνα «ἐπεισόδιον», ποὺ— ὅπως εἶπε— πρέπει ν' ἀπομονωθῇ καὶ νὰ σβεσθῇ»... Ὅσοι ἐπίστευαν ὅτι ἡ ἐπίσημος Τουρκία ἦτο δυνατὸν νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ τῆς Ἑλλάδος ὀλιγώτερον ἄτιμος ἀπὸ τοὺς ὄχλους της, θ' ἀντελήφθησαν τώρα πόσον ἐπλανῶντο. Δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Τούρκου χαμάλη καὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ του. Διότι αὐτὸς καὶ ὁλόκληρος ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς ὠργάνωσεν, ἐκινητοποίησε καὶ κατηύθυνεν, ἐν ψυχρῷ, τὴν ἐγκληματικὴν δρᾶσιν τῶν τουρανικῶν ὀρδῶν κατὰ τὴν ἐφιαλτικὴν ἐκείνην νύκτα, ποὺ ὀρθῶς ἐχαρακτηρίσθη «δευτέρα ἅλωσις».

★

Ἰδού, λοιπόν, πῶς ἔχουν τὰ πράγματα, κατὰ τὸν Τοῦρκον πρωθυπουργόν: Ἀπὸ μακροῦ εἶχε δημιουργηθῆ εἰς τὸν τουρκικὸν λαὸν μία ψύχωσις, συνεπείᾳ τοῦ κυπριακοῦ, ποὺ καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα «ἔχει ἐμβολιασθῆ εἰς τὰς συνειδήσεις ὡς κάτι ἱερόν». (Καὶ διὰ μὲν τοὺς Τούρκους ἡ εὐλάβεια πρὸς αὐτὸ ἐκφράζεται μὲ τὸ σύνθημα νὰ κρατήσουν οἱ Ἄγγλοι τὴν Κύπρον ὑπόδουλον ἢ νὰ τὴν δώσουν εἰς αὐτούς, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἓν ἕκτον τοῦ πληθυσμοῦ της, διὰ δὲ τοὺς Ἕλληνας μὲ τὴν διεκδίκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν κατοίκων της). Ἡ «ἱερότης», λοιπόν, αὐτὴ ἐπροκάλεσεν εἰς τὴν Τουρκίαν μίαν «πλειοδοσίαν πατριωτισμοῦ», ποὺ ἐξεφράζετο «μὲ ἁγνὰς ἐκδηλώσεις τῆς νεολαίας». Ἐπηκολούθησαν, ὅμως, αἱ φῆμαι κατὰ τὰς ὁποίας «τὴν 28ην Αὐγούστου θὰ ἐλάμβανε χώραν ἐν Κύπρῳ σφαγὴ τῶν Τούρκων». Αὐταὶ ἐξηρέθισαν τὰ πνεύματα καὶ «ἦτο νοητὸν νὰ ἐκδηλωθῇ κάποια ἀντίδρασις, ν' ἀντιταχθῇ κάποια διαμαρτυρία».

Αἱ φῆμαι δὲν ἐπηλήθευσαν καὶ σφαγὴ δὲν ἔγινε. Καὶ παρῆλθον ἡμέραι ἐννέα ἀπὸ τῆς κρισίμου ἡμερομηνίας. Παρ' αὐτά, οἱ νέοι τῆς Τουρκίας ἐπέμειναν νὰ ἐκδηλώσουν τὴν «ἁγνότητά» των. Μία ὁμὰς των ἐκινητοποιήθη ἀρχικῶς τὴν 6ην Σεπτεμβρίου. Καὶ ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς, «διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἤδη παρεσκευασμένων πνευμάτων ἡ κίνησις περιέλαβεν ἅπασαν τὴν πόλιν». Καὶ ἔγινε τὸ «ἐπεισόδιον»... Καὶ «βλαβερὰ πρόσωπα καὶ βλαβεραὶ ἐνέργειαι ἐσχηματίσθησαν ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς νομιμότητος». Μὴ νομίσετε ὅμως ὅτι τὸ «ἐπεισόδιον» ἦτο «τουρκικὸν ἔργον». Οἱ Τοῦρκοι εἶναι «ἁγνοί». (Καὶ ἂς κατέκλυσαν, ἐντὸς μιᾶς στιγμῆς «ἅπασαν τὴν πόλιν» λυσσαλέοι καταστροφεῖς, λαφυραγωγοί, βιασταί, συληταὶ καὶ φονεῖς). Μὴ μοῦ ζητᾶτε περισσοτέρας λεπτομερείας. «Κρίνω εὔστοχον ὅπως ἡ συζήτησις τοῦ ἐπεισοδίου παραμείνῃ εἰς τὸ στάδιον αὐτό». Καὶ «εὔχομαι περαστικὰ εἰς τοὺς παθόντας»...

★

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀστυνομίαν μας καὶ τὰς δυνάμεις ἀσφαλείας, διὰ τὰς ὁποίας «ὑπάρχει ἡ ἐντύπωσις ὅτι δὲν ἐξετέλεσαν τὸ καθῆκον των», δὲν ἔχω κανένα παράπονον. «Τοιαύτη γενικὴ κρίσις δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν». Τὸ μόνον, ποὺ ἠμπορεῖ νὰ τοὺς καταλογίσῃ κανεὶς εἶναι ὅτι «δὲν ἔβαλαν ὅλα τὰ δυνατὰ των διὰ νὰ κάμουν τὸ χρέος των». Πῶς ὅμως ἠμποροῦσαν νὰ ἐπιδείξουν μεγαλυτέραν δραστηριότητα; «Κατὰ τὴν πρώτην στιγμήν, καθ' ἣν ἐκινήθη ὁ ὄγκος τῆς νεολαίας (ποὺ δὲν πρέπει νὰ ἦτο «τουρκικός») καὶ καθ' ἣν ἦτο εὐχερεστάτη ἡ καταστολὴ τῆς κινήσεως, εὑρέθησαν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν μιᾶς παραλυούσης διστακτικότητος». Δὲν ἤξευραν ἂν ἔπρεπε νὰ καταστείλουν μίαν «νομιμοφανῆ κίνησιν» ἢ ν' ἀνεχθοῦν τὴν «ἐλευθέραν ἐκδήλωσίν της». Ἐπροτίμησαν, λοιπόν, τὸ δεύτερον καὶ «συνέλαβαν τοὺς δράστας» τὴν ἄλλην ἡμέραν. Πῶς εἶναι δυνατόν, λοιπόν, νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι δὲν ἐξετέλεσε τὸ καθῆκον της ἡ ἀστυνομία;

Τώρα πρέπει νὰ τὰ ξεχάσωμεν ὅλα αὐτὰ— κατὰ τὸν κ. Μεντερές, ὁ ὁποῖος μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι καὶ σήμερον ἡ Τουρκία «τρέφει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν συμμαχία ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν ὕπαρξίν των». Καὶ νὰ συναγάγουν ἁπλῶς ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία «πολύτιμα μαθήματα διὰ τὸ μέλλον». Νὰ μὴ λησμονήσῃ, δηλαδή, ποτὲ ἡ Ἑλλὰς ὅτι ἡ τουρκικὴ νεολαία εἶναι «ἁγνή» (ἀντικαθισταμένη αἰφνιδίως ἀπὸ μυστηριώδεις ἐγκληματίας, ποὺ ἠμποροῦν νὰ διαπράξουν τὰ αἴσχιστα), ὅτι ἡ τουρκικὴ ἀστυνομία εἶναι παράλυτος προκειμένου νὰ ἐξοντωθῇ ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Τουρκίας καὶ νὰ δημιουργηθοῦν τετελεσμένα γεγονότα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπεμβαίνει ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ὅτι ἡ κυπριακὴ ὑπόθεσις εἶναι «ἱερὰ» διὰ τοὺς Τούρκους, ποὺ ἀξιοῦν τὴν διαιώνισιν τῆς ἀγγλικῆς δουλείας ἢ τὴν παραχώρησιν τῆς Κύπρου εἰς αὐτούς...

★

Ἀποτελεῖ μίαν νέαν πρόκλησιν καὶ ὕβριν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὁ ἀναίσχυντος καὶ κυνικὸς αὐτὸς λόγος τοῦ πρωθυπουργοῦ τῶν τουρανικῶν ὀρδῶν. Διότι ὄχι μόνον δικαιολογεῖ οὐσιαστικῶς τὰ διαπραχθέντα φρικαλέα ἐγκλήματα, ὄχι μόνον δὲν περιέχει τὴν παραμικρὰν εἰλικρινῆ μεταμέλειαν καὶ ἀποδοκιμασίαν, ἀλλὰ καὶ διαλαμβάνει — ἀποσιωπῶν τ' ἀτιμωτικὰ διὰ τὸ Ν.Α.Τ.Ο. γεγονότα τῆς Σμύρνης— διαφανεῖς ἀπειλὰς κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ μέλλον. Ἡ Τουρκία ἐμφανίζεται ἐνώπιόν μας αἱματοβαφὴς καὶ θρασεῖα καὶ μᾶς καλεῖ νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς τὴν βίαν τῶν τρομοκρατικῶν ὀρδῶν της, τὰς ὁποίας ἐξηρέθισεν, ἐκινητοποίησεν, ὠργάνωσεν, ὥπλισε καὶ ἐξαπέλυσεν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἡ ἐπίσημος κυβέρνησις καὶ τὰς ὁποίας κατηύθυνεν, ἐνεθάρρυνε καὶ ἐπροστάτευσεν ἡ ἀστυνομία της εἰς τὸ ἀποτρόπαιον ἔργον των.

Ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἐπαίσχυντον αὐτὸν λόγον τοῦ Τούρκου πρωθυπουργοῦ, δὲν βλέπομεν πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀποκατασταθοῦν καὶ ὑποτυπωδῶς, ἔστω, «ὁμαλαὶ σχέσεις» μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν. Δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὸν οὔτε λέξις ποὺ νὰ προδίδῃ διάθεσιν ἀποκαταστάσεως τῆς τιμῆς τῆς ἐξυβρισθείσης ἑλληνικῆς σημαίας, ἀποδοκιμασίας τῶν διαπραχθεισῶν φρικαλεοτήτων καὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ ἀτίμου πρακτορειακοῦ ρόλου τῆς Τουρκίας εἰς τὴν ἀγγλοκυπριακὴν διαφοράν. Ὑπάρχει μόνον θρασύτης καὶ χυδαιότης καὶ τραμπουκισμός. Ἂς τὸν μελετήσουν καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ —τῶν ὁποίων ὁ γλωσσοδέτης συνεχίζεται ἀπογοητευτικὸς διὰ κάθε ἐλεύθερον ἄνθρωπον— καὶ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις. Οἱ Ἀμερικανοί, διὰ ν' ἀντιληφθοῦν τὰς τεραστίας εὐθύνας των καὶ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι ὁ δρόμος τῆς «σιωπῆς» καὶ τῆς «μετριοπαθείας» ἀποθρασύνει τοὺς ἐγκληματίας.

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΔΙΕΞΟΔΟΥ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΑΔΥΝΑΤΕΙ ΝΑ ΛΑΒΗ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Δὲν ἐλέγχει τὴν κατάστασιν

ΑΤΕΡΜΟΝΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΑΛΛΕΠΑΛΛΗΛΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΤΑΛΗΓΟΥΝ ΕΙΣ ΣΗΨΙΝ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΕΙΑΝ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΣΠΕΥΔΟΥΝ ΕΙΣ ΚΕΡΚΥΡΑΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ἡ κυβέρνησις εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος πλήρους συγχύσεως καὶ εἰς ἀδυναμίαν νὰ λάβῃ ἀποφάσεις περὶ τοῦ πρακτέου ἐνώπιον τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἀδιεξόδου τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε. Συζητεῖ, χωρὶς νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ λάβῃ ἀποφάσεις. Τόσον τὰ ἀλλεπάλληλα Συντονιστικά, ὅσον καὶ τὸ χθεσινὸν Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δὲν κατέληξαν εἰς συμπεράσματα ἐπὶ τῆς γραμμῆς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ χαράξῃ ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ, ἐπὶ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως εἰς τὰς σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου διεθνοῦς τοποθετήσεως τῆς χώρας μας. Συμφώνως πρὸς τὰς ὑπαρχούσας μέχρι τῆς νυκτὸς πληροφορίας, ἡ κυβέρνησις θὰ ἀναμείνῃ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Βασιλέως καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ συνομιλίας ὡρισμένων ἐκ τῶν μελῶν της πρὶν ἢ λάβῃ ἀποφάσεις. Εἶναι λίαν χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν Κέρκυραν πρὸς συνάντησιν τοῦ Βασιλέως, πλὴν τῶν δύο Ἀντιπροέδρων, θὰ μεταβῇ καὶ ὁ ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ κ. Παπαληγούρας. Πιθανολογεῖται δὲ ὅτι θὰ μεταβῇ καὶ ὁ ὑπουργὸς Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν κ. Καραμανλῆς.

Ἐν τῷ μεταξύ, οὐδεμία ἀνακοίνωσις γίνεται περὶ τοῦ χρόνου ἀναχωρήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας διὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τῆς ὁποίας αἱ ἐργασίαι ἀρχίζουν τὴν ἐρχομένην Τρίτην, 20ὴν τρέχοντος. Ἐν τῷ συγχρόνως, τίθενται εἰς κυκλοφορίαν πληροφορίαι ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Στεφανόπουλος θὰ παραιτηθῇ, ἐὰν ἡ κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν δὲν τοῦ παράσχῃ κατηγορηματικὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ τὴν προσφυγὴν διὰ τὸ Κυπριακόν, ἐνώπιον τῆς Ο.Η.Ε.

Ἐν συμπεράσματι ἡ κυβέρνησις παρουσίαζε χθὲς εἰκόνα ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς πλήρους ἀποσυνθέσεως.

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Χθὲς τὴν 11ην π. μ. συνῆλθεν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κανελλοπούλου, τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον εἰς συνεδρίασιν ἡ ὁποία διήρκεσε μέχρι τῆς 3.30 μ. μ. Ἐπὶ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐξεδόθη τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν:

«Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συνελθὸν σήμερον, ἠσχολήθη μὲ τὸ Κυπριακὸν Ζήτημα καὶ ἐνέκρινε τὴν μέχρι τοῦδε ἀσκηθεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ πολιτικὴν καὶ τὴν διαχείρισίν της. Ἔλαβεν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν Βρεταννικῶν προτάσεων καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου ὑποστηρίξεως τῆς κατατεθείσης εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἡνωμένων Ἐθνῶν προσφυγῆς. Τὴν ἀπάντησίν της πρὸς τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀνακοινώσῃ μετὰ ἐνημέρωσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἀκολούθως τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐξήτασε τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν μετὰ τὰ τελευταῖα ἐν Τουρκίᾳ γεγονότα καὶ συνεζήτησε γενικῶς ἐπὶ τῆς διεθνοῦς θέσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐξωτερικῆς της πολιτικῆς. Ἡ συζήτησις θὰ συνεχισθῇ εἰς προσεχῆ συνεδρίασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένην ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος».

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἀνακοινωθέντος οὐδεμία ἀπόφασις ἐλήφθη κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διὸ καὶ θὰ συνέλθῃ τοῦτο ἐκ νέου, πρὸς συνέχισιν τῆς συζητήσεως. Ἡ νέα συνεδρίασις τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου θὰ γίνῃ τὴν Παρασκευὴν ἢ τὸ Σάββατον, εὐθὺς ὡς ἐπιστρέψουν ἐκ Κερκύρας οἱ ὑπουργοὶ οἱ ὁποῖοι θὰ μεταβοῦν ἐκεῖ πρὸς συνάντησιν τοῦ Βασιλέως. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει προηγουμένως νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν ἀπόψεων τοῦ Βασιλέως, πρὶν καταλήξῃ εἰς συμπεράσματα διὰ τὴν τηρητέαν ἐξωτερικὴν πολιτικήν. Εἶναι ἄξιον σημειώσεως τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀνέβαλε καὶ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὰς Βρεταννικὰς προτάσεις διὰ τὸ κυπριακόν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως θέσῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν τοῦ Βασιλέως.

ΑΤΟΠΟΣ ΑΝΑΜΙΞΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ἔγκυροι πολιτικοὶ κύκλοι χαρακτηρίζουν ὡς τελείως ἄτοπον τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν καταβάλλει ἡ κυβέρνησις διὰ νὰ ἀναμίξῃ τὸν Βασιλέα εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀποφάσεών της, δεδομένου ὅτι ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων, κατὰ τὸ Σύνταγμα, οὐδόλως εὐθύνεται διὰ τὴν πολιτικὴν τῶν κυβερνήσεών του, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἁπλῶς ὑποχρεωμέναι νὰ τὸν ἐνημερώνουν ἐπ' αὐτῆς. Μόνον δὲ ὅταν, ἐπὶ ληφθεισῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀποφάσεων, ὁ Βασιλεὺς διατυπώσῃ βασικὰς ἀντιρρήσεις, γεννᾶται ζήτημα διαφωνίας Στέμματος καὶ κυβερνήσεως, ὁπότε ἡ τελευταία ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν παραίτησίν της. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην, ὁ Βασιλεὺς θὰ πρέπει νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ὅλον ζήτημα νὰ τεθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦ λαοῦ.

Οἱ ἔγκυροι πολιτικοὶ κύκλοι θεωροῦν ὅτι ἡ κυβέρνησις διαπράττει σοβαρὸν συνταγματικὸν καὶ πολιτικὸν ὀλίσθημα ἐμφανιζομένη ὡς ἐξαρτῶσα τὴν λῆψιν τῶν ἀποφάσεών της ἀπὸ τὴν γνώμην τοῦ Βασιλέως, τὸν ὁποῖον οὕτω μεταβάλλει ἀπὸ Ἀνεύθυνον εἰς Ὑπεύθυνον παράγοντα καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐνδεχομένως ν' ἀποβλέπῃ νὰ μεταθέσῃ τὰς ἰδικάς της εὐθύνας.

ΑΤΕΡΜΟΝΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὰς πληροφορίας μας, τόσον εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συντονιστικοῦ, ὅσον καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διεξήχθησαν ἀτέρμονες συζητήσεις χωρὶς κατάληξιν εἰς συγκεκριμένον συμπέρασμα. Πλεῖσται γνῶμαι διετυπώθησαν, ἀπὸ τὰς πλέον ἀδιαλλάκτους μέχρι τῶν πλέον ὑποχωρητικῶν. Οὕτω, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, ἐπροτάθη ἡ συνέχισις τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν Κύπρον, ἔστω καὶ ἂν ἐφθάνωμεν εἰς ἀνοικτὴν ἀντίθεσιν μὲ τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Ἐπροτάθη ὅμως καὶ ἡ πλήρης ἐγκατάλειψις τοῦ ἀγῶνος, ἂν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ὑπεδείκνυον ταύτην λύσιν.

Ἄλλοι ὑπεστήριξαν ἀναθεώρησιν τῆς ὅλης ἐξωτερικῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ συστήματος συμμαχιῶν μας, ἐνῶ ἄλλοι ἐζήτησαν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ θέσις τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Συνελόντ' εἰπεῖν, δὲν ὑπῆρξε πρότασις ἡ ὁποία δὲν ὑπεβλήθη. Οἱ πλέον συντηρητικοὶ ὑπεστήριξαν

— ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 6ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΜΑΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Δύο ἀκόμη φωτογραφίαι ἀπὸ τὰ ἀτέλειωτα δείγματα τῆς τουρκικῆς βαρβαρότητος, ἡ ὁποία ἐξέσπασε μὲ ἰδιαιτέραν μανίαν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ἐσωτερικὸν μιᾶς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ τὴν καταστροφήν, καὶ ἕνας ἱερεὺς τραυματισμένος ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ὄχλον.

ΑΝΑΤΡΕΠΟΥΣΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΤΡΕΙΣ ΔΙΑΨΕΥΣΕΙΣ ΕΔΟΘΗΣΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ ΔΙΑ ΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Καὶ αἱ τρεῖς βεβαιοῦν ὅτι ἐπεδόθη εἰς τὸν κ. Στεφανόπουλον ἐντὸς 20 λεπτῶν

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΙΓΑ ΤΩΡΑ

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἡ κυβέρνησις ἀνεκοίνωσεν ὅτι τηλεγράφημα τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν κ. Στεφανόπουλον εἰς τὸ Λονδῖνον, κατατοπίζον αὐτὸν ἐπὶ τῶν γεγονότων τῆς Τουρκίας, καθυστέρησεν ἀδικαιολογήτως. Τὸ τηλεγράφημα εἶχεν ἀποσταλῆ τὰς πρωϊνὰς ὥρας τῆς παρελθούσης Τετάρτης καὶ λόγῳ τῆς καθυστερημένης ἐπιδόσεώς του πρὸς τὸν παραλήπτην, ὁ κ. Στεφανόπουλος εὑρέθη ἀκατατόπιστος ἐπὶ τῶν γεγονότων κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς τριμεροῦς διασκέψεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Αἱ κυβερνητικαὶ πληροφορίαι προσέθετον, ὅτι τὸ τηλεγράφημα, καίτοι εἶχε σταλῆ τὴν 5.45' πρωϊνὴν εἰς Μάλταν, ἐπεδόθη εἰς τὸν κ. Στεφανόπουλον ἐν Λονδίνῳ μὲ σημαντικὴν καθυστέρησιν καὶ συγκεκριμένως μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς τριμεροῦς διασκέψεως.

Αἱ πληροφορίαι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας τῆς Κυριακῆς, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι, «ὁ κ. Κανελλόπουλος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν καθυστέρησιν αὐτήν, ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν του διότι— ὡς εἶπεν— ὡς γνωρίζει τὰ βρεταννικὰ τηλεγραφεῖα λειτουργοῦν καλῶς».

Ὡς γνωστόν, τὴν τηλεγραφικὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸ ἐξωτερικὸν διεξάγει μονοπωλιακῶς ἡ ἀγγλικὴ ἑταιρία «Κέιμπλ ἔντ Γουάϊρλες», ἡ δὲ βεβαίωσις τοῦ κ. Κανελλοπούλου ὅτι εἶχε καθυστερήσει ἡ ἐπίδοσις τοῦ τηλεγραφήματος, εἶχε δημιουργήσει εὐλόγους ὑπονοίας.

Ἤδη, εἰς τὸν κ. Κανελλόπουλον δίδονται τρεῖς διαψεύσεις: α) Ἐκ μέρους τῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν τῆς Βρεταννικῆς Πρεσβείας, β) Ἐκ μέρους τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων τῆς «Κέιμπλ ἔντ Γουάϊρλες» καὶ γ) Ἐκ μέρους τῆς ἰδίας τῆς Ἑταιρίας.

Καὶ αἱ τρεῖς διαψεύσεις ἀναφέρουν ὅτι τὸ τηλεγράφημα ἐπεδόθη ἐπὶ ἀποδείξει εἰς Λονδῖνον 20 λεπτὰ μετὰ τὴν κατάθεσίν του εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐπὶ τῶν διαψεύσεων τούτων οὐδεμία ἀνακοίνωσις κυβερνητικὴ ἔγινε χθές. Καὶ ὁ κ. Κανελλόπουλος μένει ἐκτεθειμένος ὡς τουλάχιστον ἀνακριβολογῶν.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς βρεταννικῆς πρεσβείας ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐν σχέσει πρὸς τὰς κατηγορίας αἱ ὁποῖαι διετυπώθησαν εἰς τὸν τύπον ἐναντίον τῆς βρεταννικῆς ἑταιρίας «Κέιμπλ ἔντ Οὐάϊρλες», κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐν λόγῳ ἑταιρία καθυστέρησε τὴν διαβίβασιν τηλεγραφήματος σταλέντος ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως πρὸς τὸν κ. Στεφανόπουλον εἰς Λονδῖνον, τὴν Τετάρτην 7 Σεπτεμβρίου, ἡ βρεταννικὴ Πρεσβεία φρονεῖ ὅτι, πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων ἐπιβάλλεται ἡ δημοσίευσις τῶν πραγματικῶν γεγονότων.

Τὸ ἐν λόγῳ τηλεγράφημα παρεδόθη εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας τὴν 5.20 π. μ. (τοπικὴ ὥρα) τῆς 7 Σεπτεμβρίου καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν τὴν 6 π. μ. (ὥρα Γκρήνουιτς) τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐλήφθη δὲ καὶ σχετικὴ ἀπόδειξις. Μεταξὺ τῆς παραδόσεως τοῦ τηλεγραφήματος εἰς Ἀθήνας καὶ τῆς ἐπιδόσεως εἰς Λονδῖνον παρῆλθον περίπου 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἡ δὲ παράδοσις ἐγένετο τὴν ἐνωρίτερον δυνατὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν γίνονται δεκτὰ τηλεγραφήματα παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἤτοι τὴν 6 π. μ.

Δέον νὰ σημειωθῇ ἐπίσης ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀντίθετα σχόλια τοῦ τύπου, ὅτι ἡ Ἑταιρία Κέιμπλ ἔντ Οὐάϊρλες δὲν ἐργάζεται διὰ τὴν Τουρκίαν».

ΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐξ ἀφορμῆς δημοσιευθεισῶν ἐπισήμων δηλώσεων, καθ' ἃς τηλεγραφήματα τῆς Σ)τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰς πρεσβείας Λονδίνου καὶ Ἀγκύρας καθυστέρησαν «ἐπιτήδες», ὡς ἐπίσης καὶ δημοσιευθέντων εἰς ἐφημερίδας σχολίων, ὅτι ἐλέγχονται τὰ κυβερνητικὰ τηλεγραφήματα, ἡ Διοίκησις τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἀγγλικῆς Τηλεγραφικῆς Ἑταιρίας εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δηλώσῃ τὰ ἑξῆς:

Πρὸ μηνῶν ἠγέρθη θόρυβος περὶ κατακρατήσεως τηλεγραφήματος τῆς κυβερνήσεως πρὸς τὸν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ εὑρισκόμενον κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς κυβερνήσεως, πολλαὶ δὲ ἐφημερίδες ἀσχολήθησαν τότε.

Ἡ Διοίκησις τῆς Ἑταιρίας διέ-

— ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

Ο ΤΑΟΥΝΣΕΝΤ ΕΡΩΤΟΤΡΟΠΕΙ ΗΔΗ ΜΕ ΑΛΛΗΝ;

ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΠΕΡΙ ΦΙΛΗΣ ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13. (Γαλλ. Πρ.).— Ὁ συνταγματάρχης Πῆτερ Τάουνσεντ ἐγευμάτισεν ἐκ νέου χθὲς τὴν ἑσπέραν μετὰ τῆς λαίδης Ἐλιζαμπὲτ Κάβεντις, μιᾶς τῶν κυριῶν συνοδείας τῆς πριγκιπίσσης Μαργαρίτας. Τὸ γεῦμα παρετέθη εἰς τὴν ἐν Λονδίνῳ κατοικίαν τῆς δουκίσσης τοῦ Νιτσδαίηλ, μητρὸς τῆς λαίδης Κάβεντις καὶ φίλης τῆς Βασιλίσσης Ἐλισάβετ, τῆς ὁποίας εἶναι Κυρία ἐπὶ τῶν Τιμῶν, ἐπιφορτισμένη μὲ τὴν ἱματιοθήκην τῆς Βασιλίσσης.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, ὅτε εὑρίσκετο καὶ πάλιν εἰς τὸ Λονδῖνον διὰ τὴν Ἔκθεσιν τῆς Ἀεροναυτικῆς, ὁ συνταγματάρχης Τάουνσεντ εἶχε διέλθει πάλιν τὴν ἑσπέραν του ἐν συνοδείᾳ τῆς λαίδης Κάβεντις.

Ὁ ἀκόλουθος τῆς ἀεροπορίας τῆς ἐν Βρυξέλλαις πρεσβείας ἐπέστρεψε χθὲς τὴν πρωΐαν εἰς Λονδῖνον διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὴν ἐτησίαν διάσκεψιν τῶν Βρεταννῶν ἀκολούθων τῆς ἀεροπορίας, ἡ ὁποία ἤρχισε χθὲς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀεροπορίας.

Καταδιωκόμενος καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν δημοσιογράφων κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς κατοικίας τῆς δουκίσσης τοῦ Νιτσδαίηλ χθὲς τὴν ἑσπέραν, ὁ κ. Τάουνσεντ ἀπήντησεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις των ὡς ἑξῆς: «Θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὰς Βρυξέλλας τὴν Παρασκευήν, ἐκτὸς ἐὰν ἕως τότε μεταβάλω τὰ σχέδιά μου». Ἡ διάσκεψις τῶν ἀεροπορικῶν ἀκολούθων θὰ λήξῃ τὴν Πέμπτην.

Ὡς γνωστόν, ἡ ἐφημερὶς «Λαΐφ» τοῦ Λονδίνου, ἀνέγραψε προχθὲς ὅτι, κατὰ πληροφορίας ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, δὲν γίνεται πλέον λόγος περὶ γάμου τῆς πριγκιπίσσης Μαργαρίτας μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Τάουνσεντ.

Ἡ λαίδη Κάβεντις ἥτις εἶναι ὡραία καὶ ἄγαμος, ἡλικίας 28 ἐτῶν, εἶχε συνοδεύσει τὴν πριγκίπισσαν Μαργαρίταν κατὰ τὸ τελευταῖον ταξίδιόν της εἰς τὰς Ἀντίλλας.

ΦΑΛΑΙΝΟΕΙΔΕΣ ΚΗΤΟΣ ΜΗΚΟΥΣ 12 Μ. ΕΞΩΝΤΩΘΗ ΠΑΡΑ ΤΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ

ΠΑΤΡΑΙ 13. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Ἀγγέλλεται ἐξ Ἀργοστολίου ὅτι εἰς τὴν θέσιν «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» ἐξωντώθη διὰ δυναμίτιδος θαλάσσιον κῆτος φαλαινοειδές, μήκους 12 μέτρων καὶ βάρους ὡς ἔγγιστα 6 τόννων. Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὁ σκελετὸς τοῦ κήτους θὰ ἀποσταλῇ εἰς Ἀθήνας.

Ο κ. ΗΝΤΕΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΕΠΙΒΑΙΝΩΝ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟΥ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13. (Γαλ. Πρακτ.) — Ὁ σὲρ Ἄντονυ Ἤντεν συνέχισε σήμερον τὴν ἐπιθεώρησιν τὴν ὁποίαν ἐπιχειρεῖ ἀνὰ τὰς βρεταννικὰς στρατιωτικὰς ἐγκαταστάσεις. Ἀφοῦ ἐπεσκέφθη διαφόρους ἀεροπορικὰς βάσεις, ὁ πρωθυπουργὸς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πτεράρχου σὲρ Ντέρμοτ Μπόυλ, ἀρχηγοῦ τῶν ἀεροπορικῶν βρεταννικῶν δυνάμεων, παρηκολούθησεν ἐπιβαίνων ἑλικοπτέρου, ἀεροπορικὰς ἀσκήσεις αἱ ὁποῖαι συνίσταντο εἰς εἰκονικὴν ἐπίθεσιν ἀπὸ ἀέρος κατὰ τῆς πόλεως τοῦ Μπίρμιγχαμ. Εἰς τὴν ἄσκησιν αὐτὴν μετέσχον ἀεριωθούμενα βομβαρδιστικὰ τύπου «Κάμπερρα» καὶ ἀεριωθούμενα καταδιωκτικὰ τύπου «Χάουνερ».

Εἰς τὴν 6ην σελίδα
Συνομιλίαι Ἀντενάουερ καὶ Μπουλγκάνιν εἰς Μόσχαν

ΕΛΕΥΘΕΡΑ

ΕΙΣ χθεσινὰς δηλώσεις του ἐπὶ τῆς κριτικῆς τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως διὰ τὴν παναθλίαν στάσιν τῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς κρισίμους αὐτὰς ἡμέρας, ὁ ἀνεκδιήγητος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπεχείρησε νὰ δώσῃ μαθήματα πρὸς τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγούς. «Ἔχομεν τὴν ἀντίληψιν — εἶπεν — ὅτι ὁ πολιτικὸς κόσμος ὤφειλε νὰ ἐμφανισθῇ ἑνιαῖος, ἰδίως ἐνώπιον τῶν τελευταίων τραγικῶν γεγονότων ἐν Τουρκίᾳ». Ποῦ ὅμως διεπίστωσεν ἔλλειψιν τῆς ποθητῆς αὐτῆς ἑνότητος; Ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐστιγμάτισαν δριμύτατα τὰς τουρκικὰς ὠμότητας καὶ ἐξέφρασαν τὴν δυσφορίαν των διὰ τὴν γραικυλικὴν πλαδαρότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχειρίσθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ χειρίζεται τὰς τύχας τῆς χώρας ἡ ἀναξία κυβέρνησις. Μήπως εἶχε τὴν ἀξίωσιν ὁ κ. β' ἀντιπρόεδρος νὰ ἀποσιωπηθῇ ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἡ ἐξοργιστικὴ ἀνεπάρκειά του ἐν ὀνόματι τῆς «ἑνότητος»;

ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ χθὲς ἐπισήμως— εἰς ἀπάντησιν προφανῶς τοῦ ἄρθρου μας τῆς παρελθούσης Κυριακῆς— ὅτι οἱ ἐν τῷ Στρατηγείῳ Σμύρνης ὑπηρετοῦντες Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ ἦσαν ἄοπλοι, συμφώνως πρὸς «τοὺς ἰσχύοντας κανονισμούς». Ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν ὅτι ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸς εἶναι ψευδὴς καὶ ὅτι ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν δικαιολόγησιν ἐκ τῶν ὑστέρων τῆς ἀξιοδακρύτου στάσεως, τὴν ὁποίαν ἐτήρησαν κατὰ τὴν δραματικὴν νύκτα οἱ ἐν Σμύρνῃ ἀπεσπασμένοι ἀξιωματικοί. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, ἀντιθέτως, πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ ὁποῖοι πρόκειται νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὰ διάφορα κλιμάκια τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑποχρεοῦνται νὰ παραλαμβάνουν μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των τὸ ἀτομικὸν περίστροφόν των, ἐὰν δὲ δὲν διαθέτουν ἐφοδιάζονται διὰ περιστρόφου τῆς ὑπηρεσίας, τὸ ὁποῖον τοὺς χορηγεῖ ὁ Λόχος Στρατηγείου τοῦ Γ.Ε.Σ. μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ὑπηρεσιακὰ εἴδη.

ΕΙΝΑΙ καιρὸς πλέον νὰ παύσῃ ἀμέσως ἡ διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ραδιοφωνικοῦ συστήματος ἀναμετάδοσις τῶν ἐκπομπῶν τοῦ Σταθμοῦ τοῦ Λονδίνου. Ἀνέκαθεν τὸ καθεστὼς αὐτὸ ἀπετέλει μείωσιν τῆς ἑλληνικῆς ἀξιοπρεπείας, ἐφ' ὅσον δὲν ἴσχυεν ὁ ὅρος τῆς ἀμοιβαιότητος, ἐφ' ὅσον δηλαδὴ δὲν εἶχε παραχωρηθῆ καὶ τὸ Β.Β.C. ὡρισμένον χρόνον δι' ἀναμετάδοσιν ἐκπομπῶν ἐξ Ἑλλάδος. Ἤδη ὅμως κατάντησε μωρία νὰ διοχετεύωμεν μόνοι μας τὴν δολίαν βρεταννικὴν προπαγάνδαν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, μετὰ τὴν παντοειδῆ ἐχθρότητα, τὴν ὁποίαν ἐξεδήλωσε κατὰ τῆς χώρας μας ἡ Μ. Βρεταννία.

ΕΙΣ ὅλα τὰ κράτη ἡ τιμὴ μονάδος τῶν τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων ἢ μειοῦται ὅσον αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑφ' ἕκαστον συνδρομητὴν (βάσει τοῦ γενικοῦ ἐμπορικοῦ κανόνος τῆς μεγάλης καταναλώσεως) ἢ εἶναι σταθερά, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα συμβαίνει τὸ ἀντίθετον: Ὅσον περισσότεραι εἶναι αἱ συνδιαλέξεις τόσον ἀκριβώτερον στοιχίζει ἑκάστη. Πρόκειται περὶ ἀρχῆς, ἡ ὁποία εἶχε θεσπισθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν πρὸς διευκόλυνσίν των καὶ ἡ ὁποία διατηρεῖται ὡς ἱερὰ παρακαταθήκη ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. διὰ νὰ ἐκμεταλλεύεται ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὸ κοινόν.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑΙ ἐφημερίδες ἀναφέρουν ὅτι συμφώνως πρὸς ἀνταπόκρισιν διαβιβασθεῖσαν προχθὲς ἐκ Σμύρνης, οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ τοῦ Στρατηγείου τοῦ ΝΑΤΟ παραμένουν ἔγκλειστοι εἰς τὰ γραφεῖα των — ποὺ μετεβλήθησαν εἰς κοιτῶνας — ὡς αἰχμάλωτοι καὶ ὅτι τοὺς ἀπαγορεύεται νὰ ἐξέλθουν καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιτετράωρον. Καὶ ἡ ἀπερίγραπτος κυβέρνησις δὲν τολμᾷ νὰ τοὺς ἀνακαλέσῃ.

Η ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΣΟΒ. ΡΩΣΙΑΣ ΘΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΗ ΑΝΑΤΑΡΑΧΗΝ ΕΙΣ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗΝ

ΤΕΛ ΑΒΙΒ, 13. (Γαλλ. Πρακτ.) —Οἱ ἑβραϊκοὶ πολιτικοὶ κύκλοι παρακολουθοῦν μὲ προσοχὴν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀντισιωνιστικῆς καὶ ρωσικῆς πολιτικῆς ἔναντι τῶν ἀραβικῶν χωρῶν. Οἱ κύκλοι αὐτοὶ λέγουν ὅτι ἡ ρωσικὴ πρότασις περὶ χορηγήσεως ὅπλων εἰς τὴν Αἴγυπτον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀποτελέσῃ μέγαν κίνδυνον διὰ τὴν ἰσορροπίαν εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Ἡ ρωσικὴ βοήθεια πρὸς τὴν Αἴγυπτον θὰ ἐσήμαινε τερματισμόν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, εὐμενοῦς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ Ρωσία εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Ὁ ἐνταῦθα Ρῶσος πρεσβευτὴς κ. Ἀβδούλωφ, ἀνεχώρησε σήμερον τὴν πρωΐαν διὰ Μόσχαν, μὲ τὴν ἐπίσημον δικαιολογίαν τῶν διακοπῶν, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα φαίνεται ὅτι πρόκειται νὰ συσκεφθῇ ἐκεῖ μὲ ἄλλους Ρώσους διπλωμάτας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.

Συμφώνως πρὸς ἔγκυρον πληροφορίαν, ὁ ἐν Μόσχᾳ πρεσβευτὴς τοῦ Ἰσραὴλ ἔλαβεν ὁδηγίας νὰ πληροφορηθῇ τὰς ἔναντι τῆς χώρας αὐτῆς σοβιετικὰς προθέσεις.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ κυβέρνησις τοῦ Ἰσραὴλ θὰ προβῇ προσεχῶς εἰς διάβημα παρὰ τῷ ΟΗΕ διὰ τοὺς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἐπιβληθέντας περιορισμοὺς τῆς ναυσιπλοΐας εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἀκάμπα. Αἱ ἑβραϊκαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύουν τὰς πληροφορίας καθ' ἃς αἰγυπτιακαὶ ποδοβολίαι ἔχουν συγκεντρωθῆ εἰς τὸν ἐν λόγῳ κόλπον, ἐνῶ αἰγυπτιακὰ πολεμικὰ συγκεντροῦνται διὰ νὰ ἀποκλείσουν τὸν ἑβραϊκὸν λιμένα τοῦ Ἐιλάτ.

Αἱ ἐφημερίδες ὑπενθυμίζουν ἐν προκειμένῳ τὰς δηλώσεις τῶν κ.κ. Μωσὲ Σαρὲτ καὶ Μπὲν Γκουριόν, καθ' ἃς θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὅλα τὰ στρατιωτικὰ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐλευθερίας τοῦ λιμένος Ἐιλὰτ καὶ τῶν ὑδάτων τοῦ κόλπου.

ΕΦΘΑΣΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΜΜΑΝΤΟΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

ΕΝΤΟΝΟΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ —

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 13. (Ἰδ. ὑπ.). — Ἡ ἀποστολὴ ἐνισχύσεων πρὸς τὰς δυνάμεις κατοχῆς τῆς Κύπρου συνεχίσθη καὶ σήμερον μετὰ τὰ ἐπεισόδια τῆς παρελθούσης νυκτός, κατὰ τὰ ὁποῖα νεοαφιχθέντες Ἄγγλοι κομμάντος ἐλιθοβολήθησαν ὑπὸ Κυπρίων πατριωτῶν εἰς τὴν Λευκωσίαν. Αἱ ἀποβιβασθεῖσαι σήμερον εἰς Ἀμμόχωστον δυνάμεις ἀνήρχοντο εἰς 350 ἄνδρας. Ἀφίχθησαν ἐπίσης στοιχεῖα ἑνὸς Σκωτικοῦ Συντάγματος τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὸ Σουὲζ ἀφοῦ ἐπολέμησεν εἰς τὴν Κορέαν καὶ τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ μεταφερθῇ ὁλόκληρον εἰς Κύπρον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀλλεπάλληλοι ἀνακοινώσεις τῶν ἀγγλικῶν ἀρχῶν ὁμιλοῦν περὶ προσεχοῦς ἀφίξεως ὅπλων καὶ νέων στρατευμάτων. Διαψεύδεται πάντως ὅτι ἀνεκλήθησαν αἱ ἄδειαι τῶν εἰς Σουὲζ ὑπηρετούντων ἀξιωματικῶν λόγῳ τῆς εἰς Κύπρον ἐπικρατούσης καταστάσεως.

Ἡ Λευκωσία ἐστρατοκρατεῖτο καὶ σήμερον ὑπὸ δυνάμεως 500 κομμάντος. Οἱ διαδηλωταὶ τοὺς εἶχον χθὲς λιθοβολήσει ἀλλὰ δὲν ἐπιβεβαιοῦται ἡ πληροφορία περὶ τραυματισμοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Σήμερον συνελήφθησαν 13 νέοι ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ὀνομαζόμενος Λώρης Μακρίδης ὡδηγήθη εἰς δικαστήριον διὰ τὸν τραυματισμὸν ἑνὸς ἀστυφύλακος. Αἱ οἰκίαι Ἄγγλων φρουροῦνται ὑπὸ ἐνόπλων στρατιωτῶν καὶ ἐρευνῶνται ὅλα τὰ αὐτοκίνητα. Ἀεριωθούμενον τύπου «Βένομ» τῆς ΡΑΦ τὸ ὁποῖον ἐξετέλει ἐκπαιδευτικὰς πτήσεις ὑπεράνω τῆς ἀεροπορικῆς βάσεως τῆς Λευκωσίας, συνετρίβη σήμερον τὴν πρωΐαν. Ὁ πιλότος του ἐφονεύθη.

ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ ΠΑΛΙΝ ΑΙ ΤΙΜΑΙ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ

ΑΠΟ 30 ΕΩΣ 50 ΛΕΠΤΑ

Αἱ τιμαὶ τῶν σιγαρέττων αὐξάνονται ἀπὸ 30 ἕως 50 λεπτὰ κατὰ κυτίον συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασίν του. Ἡ ἡμερομηνία ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καὶ αἱ λεπτομέρειαι αὐτῆς θὰ ἀνακοινωθοῦν σήμερον.

Σήμερον ἐπίσης θὰ προβῇ εἰς σχετικὰς δηλώσεις ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Εὐταξίας πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ ληφθέντος μέτρου. Αἱ διδόμεναι ἁρμοδίως ἐξηγήσεις εἶναι ὅτι ὑπὸ τὰς μέχρι τοῦδε συνθήκας, αἱ καπνοβιομηχανίαι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντεπεξέλθουν εἰς τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ πρὸς τοῦτο διευρύνονται τὰ περιθώρια κέρδους των. Ταυτοχρόνως αὐξάνεται ἡ ἐπὶ τῶν σιγαρέττων φορολογία πρὸς δημιουργίαν κεφαλαίου διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἀγορῶν ὑπὸ τῶν καπνοβιομηχανιῶν τῶν καπνῶν ἐσωτερικῆς καταναλώσεως.

Σχετικῶς μὲ τὸ ἀνωτέρω μέτρον παρατηρεῖται ὅτι ἡ νέα αὔξησις τῆς τιμῆς τῶν σιγαρέττων, ἐκτὸς τῆς ἀμέσου ὑψωτικῆς ἐπιδράσεώς της ἐπὶ τοῦ τιμαρίθμου, ἀποτελεῖ γενικώτερον ἐνίσχυσιν τῶν ὑφισταμένων ἐντόνων ὑψωτικῶν τάσεων εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.

ΠΕΡΙΗΛΘΟΝ ΕΙΣ ΑΔΙΕΞΟΔΟΝ ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΣΟΒ. ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

ΔΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ——

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 13. (Ἀσσοσιέιτεντ) —Αἱ ἐνταῦθα διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῆς Σοβ. Ἑνώσεως καὶ τῆς Ἰαπωνίας, πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, περιῆλθον σήμερον εἰς ἀδιέξοδον.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἰαπωνίας κ. Ματσουμότο συνηντήθη σήμερον διὰ 13ην φορὰν μὲ τὸν ἐνταῦθα Ρῶσον πρεσβευτὴν κ. Μαλίκ. Τὸ ἀδιέξοδον ἀνέκυψεν εἰς τὸ ζήτημα τῶν Ἰαπώνων αἰχμαλώτων πολέμου τῶν κρατουμένων εἰς τὴν Σοβ. Ἕνωσιν. Ὁ κ. Μαλὶκ ὑπεστήριξεν ὅτι εἰς τὴν Ρωσίαν κρατοῦνται 1365 Ἰάπωνες καταδικασθέντες ὡς ἐγκληματίαι πολέμου, ἐνῷ ὁ κ. Ματσουμότο εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Σοβ. Ἕνωσιν εὑρίσκονται 11.000 Ἰάπωνες αἰχμάλωτοι.

Ἡ σημερινὴ συνεδρίασις διήρκεσε 40 λεπτά.

Ὁ κ. Μαλὶκ ἐπρότεινεν ὅπως ὁ Ἰάπων ἀντιπρόσωπος συνεχίσῃ τὰς συνομιλίας μὲ τὸν ἀντικαταστάτην του δεδομένου ὅτι ὁ ἴδιος ἀναχωρεῖ εἰς Ν. Ὑόρκην ὡς μέλος τῆς σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Ο.Η.Ε.

Ὁ κ. Ματσουμότο ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἀναμείνῃ ὁδηγίας ἀπὸ τὴν κυβέρνησίν του διὰ νὰ συνεχίσῃ ἢ ὄχι τὰς συνομιλίας του μὲ τὸν ἀντικαταστάτην τοῦ κ. Μαλίκ.

ΜΙΑ ΞΕΝΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΝ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΣΜΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΩΡΓΑΝΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΩΡΑΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΕΩΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΓΑΛΛΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ

Εἰς μεγάλην γαλλικὴν ἐφημερίδα δημοσιεύεται ἡ κατωτέρω ἄκρως ἐνδιαφέρουσα ἀνταπόκρισις τοῦ εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου της εἰς Λευκωσίαν κ. Ζὰν Μωρίς, ὁ ὁποῖος περιγράφει τὸν ἐπαναστατικὸν ὀργασμὸν εἰς τὴν Κύπρον καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ μόνη λύσις εἶναι ἡ χορήγησις εἰς τοὺς Κυπρίους τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Σεπτέμβριος. — «Ἕνωσις! Ἕνωσις!». Ἡ κραυγὴ αὐτή, ποὺ γίνεται κάθε ἡμέραν ἰσχυροτέρα, ἀντηχεῖ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῆς Κύπρου εἰς τὸ ἄλλο. Καὶ ἡ κραυγὴ αὐτὴ ἐξεγέρσεως ρίπτεται ἀπὸ χιλιάδες ἀγρότας, ἐργάτας, βιοτέχνας, διανοουμένους ἀποφασισμένους δι' ὅλα διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεώς των.

Διέσχισα ὁλόκληρον τὴν Κύπρον, συνωμίλησα μὲ ἑκατοντάδες πρόσωπα, εἰς τὰ καφενεῖα, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τοὺς ἀγροὺς, εἰς τὰς πόλεις. Παντοῦ συνήντησα τὴν ἰδίαν αὐτὴν θέλησιν: «Οἱ Ἄγγλοι ἂς μᾶς ἀφήσουν νὰ ἐκλέξωμεν ἡμεῖς τὴν τύχην μας». Καὶ διὰ τοὺς Κυπρίους ἡ τύχη αὐτὴ εἶναι μία καὶ μόνη: ἡ Ἕνωσις μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τὸ σοβαρὸν εἶναι ὅτι ἡ θέλησις αὐτὴ μετεπήδησεν ἤδη ἀπὸ τὸ πεδίον τῶν λόγων εἰς τὸ πεδίον τῶν πράξεων. Ἕνας χωρικὸς ποὺ μοῦ ἐξέθεσε τὴν οἰκογένειάν του ἀσχολουμένην εἰς τὸν θερισμὸν δὲν ἐδίστασε νὰ μοῦ εἴπῃ: «Μὲ τὴν δύναμιν, μὲ τὰ ἐργατικά σας ἐργαλεῖα, θὰ ἀνακτήσωμεν τὸ δικαίωμά μας νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι».

Ἡ Κύπρος, τὸ νησὶ τῶν χαρουπιῶν ποὺ ἔχει γίνει τὸ νησὶ τοῦ τρόμου, εἶναι ἕνα κομμάτι Ἀττικῆς ξεχασμένο στὴν ἀνατολικὴ λεκάνη τῆς Μεσογείου. Ἡ Κύπρος ἦτο καὶ μένει τὸ νησὶ τοῦ Ἔρωτος, τὸ εὔφορο νησὶ ποὺ προσφέρει σ' ἐκείνους ποὺ μποροῦν νὰ ἐπωφεληθοῦν τὰ πλέον ἐξαιρετικὰ πλούτη. Περίπου 500.000 κάτοικοι ζοῦν σ' αὐτὴν τὴν γῆν, ἡ ὁποία θὰ ἠμποροῦσε νὰ θρέψῃ διπλασίους. Σήμερον, ὅμως, στὸν μυστήριο τῶν αὐτῶν παραδείσων κάτω ἀπὸ μίαν ἐπίφασιν ἠρεμίας καὶ τελείας, σοβεῖ ἡ ἐπανάστασις.

ΑΙ ΔΥΟ ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μία ἐπανάστασις ποὺ προχωρεῖ μὲ βήματα βραδέα ἀλλ' ἀσφαλῆ. Μία ἐπανάστασις τόσον περισσότερον βαθεῖα, ὅσον οἱ ἄνδρες ποὺ τὴν ὡραματίσθησαν καὶ τὴν πραγματοποιοῦν εἶναι ἄνθρωποι κατὰ βάθος εἰρηνικοί. Διότι οἱ Κύπριοι δὲν εἶναι συνηθισμένοι εἰς πράξεις βίας. Οὐδέποτε ἐγνώρισαν πολέμους, οὔτε κἂν στρατιωτικὴν θητείαν.

Ἡ Λευκωσία, μὲ τοὺς ἐλαχίστους μιναρέδες καὶ τὰς πολυαρίθμους ὀρθοδόξους ἐκκλησίας, μὲ τὰ φοινικόδενδρα, μὲ τὰ τείχη της ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν καὶ τῶν ὁποίων οἱ προμαχῶνες μὲ τὰς 12 πύλας των, χωρίζουν τὰς παλαιὰς συνοικίας ἀπὸ τὰς συγχρόνους ἐπαύλεις — ἡ Λευκωσία εἶναι ἡ ἠθικὴ πρωτεύουσα τῆς ἐπαναστάσεως.

Τὴν ἡμέραν, εἰς τοὺς στενοὺς δρόμους, ποὺ δὲν ἔχουν πεζοδρόμια, βασιλεύει μία ζωηρὰ κίνησις. Ἕνα πλῆθος ἀπὸ αὐτοκίνητα περνοῦν μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα καὶ χιλιάδες ποδήλατα ἐμφανίζονται ἀπὸ παντοῦ. Τίποτε δὲν ἀφήνει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι κάτω ἀπὸ τὴν εὐθυμίαν τῶν ἀμερίμνων αὐτῶν ἀνθρώπων κρύπτονται ἐκεῖνοι ποὺ ρίπτουν βόμβας. Καὶ ὅμως μόλις δύσῃ ὁ ἥλιος, ἡ ἀτμόσφαιρα μεταβάλλεται εἰς τὴν πόλιν.

Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου παίζει εἰς τὴν Λευκωσίαν, τὸν ρόλον ἄρσεως τῆς αὐλαίας εἰς τὴν σκηνὴν ἑνὸς θεάτρου. Ἡ σκηνογραφία ἀλλάζει σχεδὸν αὐτομάτως. Ἡ ἀγωνία καὶ ὁ φόβος εἰσδύουν παντοῦ. Τὰ βήματα τῶν ἀργοπορημένων διαβατῶν ἀντηχοῦν ὅπως εἰς μίαν ἐγκαταλελειμμένην πόλιν. Κανεὶς σχεδὸν δὲν βγαίνει ἀπὸ τὰ σπίτια. Τὰ πολλὰ τῶν καταστημά-

— ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ 88 ΕΤΩΝ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 13. (Γαλ. Πρακτ.).— Χθὲς εἶχε φθάσει εἰς Ὀρλὺ προερχομένη ἐκ Ν. Ὑόρκης ὅπου διέμενεν, ἡ Κα Πηνελόπη Κ., ἡ ὁποία εἶχε γεννηθῆ πρὸ 88 ἐτῶν εἰς Ἀθήνας καὶ ἥτις μετέβαινεν εἰς Βελιγράδιον ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένα τὰ τέκνα της. Ὅταν ὅμως ὁ ἐπιθεωρητὴς ἐζήτησε τὸ διαβατήριόν της, ἡ σεβαστὴ ταξιδιῶτις ἠρνήθη, ἐκλαβοῦσα τὸν ὑπάλληλον ὡς ὕποπτον. Οὗτος ἔσπευσε νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὸ γραφεῖον του συνεννοούμενος μόνον διὰ χειρονομιῶν, καθόσον αὐτὴ οὐδεμίαν ὡμίλει γλῶσσαν, πλὴν τῆς ἑλληνικῆς. Εἰς τὰ γραφεῖα ὅμως ἡ ἀθῶος κυρία, καταληφθεῖσα ὑπὸ νευρικότητος ἥρπασεν ἓν ταμπὸν ἐρυθρᾶς μελάνης καὶ ἤρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ αὐτὸ τὸ πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἐβάφη ἐρυθρόν. Κατόπιν ὡδηγήθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ ἀεροδρομίου, ὅπου ἀπεπειράθη νὰ καταπίῃ τὸ περιεχόμενον φιάλης ὑδραργύρου. Ἐνώπιον τῶν ἐκδηλώσεων αὐτῶν ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ὁδηγηθῇ εἰς νοσοκομεῖον, ὅπου διῆλθε τὴν νύκτα ἡσύχως. Σήμερον τὴν πρωΐαν, κατευνασθεῖσα καὶ μειδιῶσα, ἐπέβη τοῦ διὰ Βελιγράδιον ἀεροπλάνου, ἀφοῦ ἐπέδειξε προθύμως τὸ διαβατήριόν της εἰς τὸν ἐλεγκτήν. Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον του, ἔρριψε περιφρονητικὸν βλέμμα πρὸς τὸ ταμπὸν μὲ τὸ ὁποῖον εἶχε βάψει τὸ πρόσωπόν της τὴν προηγουμένην.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ «ΚΑΤΕΡΙΝΑ» ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, 13. (Γαλλ.Πρ.).— Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ ἀνήγγειλε σήμερον ὅτι ἡ ἐν Κολόμπο τῆς Κεϋλάνης ἀμερικανικὴ πρεσβεία ἔπαυσεν ἀσχολουμένη μὲ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὑπὸ παναμαϊκὴν σημαίαν ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου «Κατερίνα». Διευκρίνισεν ὅτι ἡ κυβέρνησις τοῦ Παναμᾶ ἐπληροφόρησε τὸ ὑπουργεῖον του ὅτι εἰς Κολόμπο εὑρίσκεται ἁρμόδιος πρόξενος τοῦ Παναμᾶ, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλάβῃ νὰ διαπιστώσῃ ἂν τὸ φορτίον τοῦ σκάφους περιελάμβανε στρατιωτικὸν ὑλικὸν φορτωθὲν εἰς Βουλγαρίαν καὶ προοριζόμενον διὰ τὸ Βόρειον Βιετνάμ.

Ὁ ἐκπρόσωπος εἶχεν ἀναγγείλει τὸ παρελθὸν Σάββατον ὅτι ἡ ἐν Κολόμπο ἀμερικανικὴ πρεσβεία ἀνέλαβε νὰ ἐξετάσῃ τὸ φορτίον τοῦ σκάφους, κατόπιν αἰτήσεως αὐτῆς ταύτης τῆς παναμαϊκῆς κυβερνήσεως.

Σήμερον ὁ αὐτὸς ἐκπρόσωπος δὲν παρέσχεν ἄλλας διευκρινίσεις, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὴν στάσιν τῆς παναμαϊκῆς κυβερνήσεως.

Αἱ ἔρευναι, ἐπὶ τοῦ «Κατερίνα», μολονότι συνεχίζονται ἀπὸ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, δὲν κατέληξαν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ὅπλων. Πάντως, αἱ ἔρευναι συνεχίζονται ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐν Κεϋλάνῃ Ἀμερικανοῦ προξένου κ. Μιώτη. Ὁ κυβερνήτης τοῦ σκάφους κ. Βασιλακόπουλος, ἐπέδειξε σήμερον τὰ φορτωτικὰ ἔγγραφα, προκειμένου νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ «Κατερίνα» ταξιδεύει ὑπὸ νομίμους συνθήκας. Ὁ κυβερνήτης ἠρνήθη ἐκ νέου νὰ ἐμπιστευθῇ σήμερον τὰ ἔγγραφα τοῦ σκάφους εἰς τὴν ἀμερικανικὴν πρεσβείαν. Δηλοῖ πάντως ὅτι θὰ ἀποδεχθῇ εὐχαρίστως σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ ναυτικοῦ δικαστηρίου τοῦ Κολόμπο. Ἤδη ἡ ἀμερικανικὴ πρεσβεία ἐξετάζει τὸ κατὰ πόσον θὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐν λόγῳ δικαστήριον διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπόφασιν ὑποχρεοῦσαν τὸν πλοίαρχον νὰ παραδώσῃ τὰ ἔγγραφά του.

ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΧΘΕΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΡΙΑ

ΤΟΥ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΡΩΜΑ

Μιὰ περασμένη ἐποχὴ εἶναι σὰν μαραμένο ἄνθος, πατημένο ἀνάμεσα στὶς σελίδες παλιοῦ βιβλίου. Μόλις τ' ἀντικρύσῃς, ξεφυλλίζοντας τὸν κιτρινισμένο τόμο, νοιώθεις ἀμέσως τ' ἄρωμά του, τ' ἀνύπαρκτο πιά, νὰ ξυπνᾷ τὴ φαντασία σου. Ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι νὰ μυρίσῃς τὸ ἄχαρο πιὰ λουλούδι, ὅσο νὰ ἀνακαλύψῃς τὸ βιβλίο καὶ τὴ σελίδα, ὅπου τόπους καὶ χρόνους βρίσκεται κρυμμένο! Οἱ ἱστορικοὶ καταφεύγουν στὶς πιὸ ἀπίθανες γωνιές, τυλίγοντας τὸ μυρωμένο γαλάζιο λουλούδι ποὺ θὰ τοὺς φανερώσῃ ἄγνωστες κρυφὲς πτυχὲς τοῦ χαρακτῆρα μιᾶς ἐποχῆς. Ἀνάμεσα στὶς παράξενες αὐτὲς πηγές, ποὺ ξεκινᾶνε ἀπὸ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ μάγειρα ὡς τοὺς... ὀνειροκρίτες, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀποδεικτικὲς εἶναι καὶ τὰ ἐπιστολάρια! Οὐσιαστικά, ἕνα ἐπιστολάριο ἔχει τὴν ἴδια ἀξία σὰν μιὰ συλλογὴ γραμμάτων ὑπαρκτοῦ προσώπου. Μεγαλύτερη μάλιστα στατιστικά, γιατὶ τὸ ἄλφα ἢ βῆτα πρόσωπο μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἰδιωτικὲς περιπτώσεις ποὺ νὰ μὴν εἶναι χαρακτηριστικὲς γιὰ τὴν ἐποχή του. Τὸ ἀνώνυμο ὅμως Ἐπιστολάριο γραμμένο μὲ κόπο νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὁλόκληρη τὴν κοινωνία, περιέχει συνήθως μιὰ γενικὴ ἐπισκόπηση τῶν πιὸ συνηθισμένων περιπτώσεων, ποὺ μποροῦν νὰ παρουσιαστοῦν γιὰ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ καιροῦ του. Ἔχω ἐδῶ μπροστά μου δυὸ δείγματα τέτοιου ἐπιστολαρίου, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι μεταβάλλει σὲ Κυρία ντὲ Σεβινιὲ τὸ πρῶτο κούτσουρο ποὺ θὰ τὸ φυλλομετρήσῃ. Τὸ ἕνα, τυπωμένο στὴν Κωνσταντινούπολη στὰ 1836, «Κατὰ τὰ Πατριαρχεῖα παρὰ Α. καὶ Θ. Ἀσημάκη», εἶναι ἔργο «σχεδιασθὲν παρὰ Ἀναστασίου Πεδίκη τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων». Τὸ δεύτερο εἶδε τὸ φῶς εἴκοσι χρόνια ἀργότερα στὴν Ἀθήνα. «Συνταχθὲν μὲν ὑπὸ Γρ. Παλαιολόγου, βελτιωθὲν δὲ καὶ νῦν τὸ πρῶτον ἐκδοθὲν δαπάναις Α. Κορομηλᾶ, 1856». Ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ «Ἐπιστολάρια», τὸ πρῶτο εἶναι πραγματικὸς... μπαξές! Βρίσκει κανεὶς ἐκεῖ μέσα ἀμέτρητες μικρολεπτομέρειες, ποὺ χαρακτηρίζουνε μιὰ ὁλόκληρη ἐποχή. Ὅμως καὶ τὸ δεύτερο δὲν εἶναι γιὰ πέταμα! Στὸ κεφάλαιο «Ἐπιστολαὶ συγγενικαὶ» κρύβονται πραγματικὰ μαργαριτάρια «ὕφους» ἠθογραφικοῦ χρώματος. Αὐτή, λ.χ., ἡ «Μήτηρ ἐπιπλήττουσα θυγατέρα διὰ τὴν διαγωγήν της» καὶ ἡ ὁποία «Μετά τινος ἀπεδείπνεν δόσις κατηγορίας ἤκουσε περὶ αὐτῆς, διότι μὲν ἀδύνατα νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ θυγάτηρ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῆς ὁποίας μεγίστην ἐπιμέλειαν κατέβαλε καὶ ἥτις πάντοτε εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ στὰ παραδείγματα, ἐξετράπη τῶν καθηκόντων τῆς ἀρετῆς!». Κι' ἀπολαβαίνει ἀμέσως ὁ Δυσὰς (υἱός): «Δὲν ἐγεννᾶτο ἀντὶ σοῦ ἔκτρωμα; Δὲν συναπεθνῄσκον μετὰ σοῦ κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην μου; Ἀλλ' ἄφρων! ἄφρων! δὲν συλλογίζεσαι ὅτι ἡ νεότης, τὴν ὁποίαν καταφρονεῖς καθὼς καὶ τὸ κάλλος σου, θὰ μαρανθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου; Τότε δὲ τί θὰ σοὶ μείνῃ; Τὸ μῖσος τοῦ συζύγου σου βέβαια, ἡ ἐγκατάλειψις τῶν συγγενῶν σου, ἡ περιφρόνησις τῶν τιμίων ἀνθρώπων, ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔλεγχος τοῦ συνειδότος, ἀπὸ τὰ ὁποῖα οὐδεὶς δύναται νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ εἰμὴ ὁ ἐπονείδιστος θάνατος!».

Καὶ ἐπιλέγει ἡ ἀναστατωμένη ἀναλφάβητος, ποὺ γιὰ νὰ πῇ αὐτὰ ὅλα τὰ «χλαπανά» χρειάζεται τὴ βοήθεια «Ἐπιστολαρίου» (καὶ εὐτυχῶς ἡ κόρη γιὰ νὰ τὰ διαβάσῃ... λεξικοῦ!) «Τοιοῦτοι εἶναι οἱ καρποὶ τῆς ἀσελγείας καὶ ρῖψον τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς τὰς ἐρωτοπλάνους καὶ διεφθαρμένας γυναῖκας διὰ νὰ βεβαιωθῇς καλύτερα!».

Δὲν περισσεύει παρὰ ὁ «Φάκελος» τοῦ «Ἐπιστολαρίου» τοῦ Παπαρρηγοπούλου γιὰ νὰ ἔχουμε μιὰ θαυμάσια παραστατικὴ φωτογραφία τῆς ρωμαντικῆς ὀθωνικῆς Ἀθήνας, ποὺ δανειζότανε τόσο τὴ γλῶσσα της, ὅσο καὶ τὰ συναισθήματα τῆς «Μόδας» ἀπὸ τὸ Παρίσι! Πολὺ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον ἔχει ὅμως τὸ πρῶτο ἐκεῖνο ποὺ σᾶς ἀνέφερα, τὸ Πολίτικο: Ἐκεῖ συναντάει κανεὶς ἀκόμα ζωντανό, στὴν πηγή του, τὸ πνεῦμα τοῦ Φαναριοῦ! Μέσα στὰ γράμματα συναντᾶμε καὶ ἕνα «Συγχαρητήριον πρὸς Ἡγεμόνα διὰ τὴν Ἡγεμονίαν του» ποὺ μᾶς μεταφέρει στὰ ἔνδοξα χρόνια, ὅπου Ἕλληνες διοικούσανε τὴ Ρουμανία:

«Τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ταπεινῶς χαιρετῶν, ἀσπάζομαι δουλικῶς τὴν δεξιάν της. Θεὸς παντοδύναμος καὶ παντεπίσκοπος, οἶκτον λαβὼν τῆς δυστυχοῦς Μολδοβλαχίας ἀπέστειλεν εἰς αὐτὴν ἔμφρονα προστασίαν καὶ φιλάνθρωπον Ἡγεμόνα τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα». Μιὰ σύγκριση μεταξὺ τῶν δύο παραπάνω ἐπιστολῶν, εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ σᾶς μεταφέρῃ σὲ δύο διαφορετικοὺς κόσμους! Κι' ἂν θέλετε καὶ λίγη... θεωρία, σᾶς παραπέμπω στὸν πρόλογο τοῦ Πεδίκη. Ἐκεῖ θὰ μάθετε ὅτι μιὰ ἐπιστολὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕξη μέρη, τὴν προσαγόρευση, τὸ προοίμιο, τὴν διήγηση τοῦ πράγματος, τὸν ἐπίλογο, τὴν ὑπογραφὴ καὶ τὴν ἐπιγραφή! Ἀλλὰ καὶ τὰ εἴδη εἶναι κατὰ τρόπους χωρισμένα! Ἀκοῦστε τους: Συγχαρητήριος (τρόπος) ὁ Ἐγκωμιαστικός, ὁ Εὐχαριστήριος, ὁ Συμβουλευτικός, ὁ Κατηγορηματικός, ὁ Ὑπομνηστικός, ὁ Διηγηματικός, ὁ Παρηγορητικός, ὁ Συστατικός, ὁ Αἰτητικὸς καὶ ὁ Ἀναφορικός!

Δ. ΡΩΜΑΣ